Model odpowiedzi do testu na etap wojewódzki
Wojewódzkiego Konkursu Historycznego 2025/2026

1.
A. 1
B. 4
C. 1
0-3 pkt, po 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź

2.
A. Juliusz Cezar
B. Oktawian August
C. Konstantyn Wielki
0-3 pkt, po 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź

3.
A. prawda
B. fałsz
C. fałsz
D. prawda
E. prawda
F. prawda
0-2 pkt, 2 pkt za wszystkie poprawne odpowiedzi, 1 pkt za co najmniej trzy poprawne odpowiedzi

4.
A. politeistami (ew. poganami)
B. Swaroga/Swaróga/Swarożyca
C. Perunem/Pierunem, Piorunem, Pieronem/Gromowładnym
D. Świętowit
E. Ślęża/Sobótka
0-5 pkt, po 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź

5.
A. portal
B. gotyckim
C. ostry
0-3 pkt, po 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź

6.
A. pospólstwo
B. plebs
C. patrycjusze/patrycjat
0-3 pkt, po 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź

7.
Przyczyny reformacji, np.:
- sprzedaż odpustów oraz nadużycia popełniane podczas udzielania odpustów
- kupowanie i sprzedawanie stanowisk kościelnych (symonia)
- faworyzowanie krewnych przy obsadzaniu stanowisk kościelnych (nepotyzm)
- rozpowszechnianie się idei humanizmu i odrodzenia, stawiających człowieka w centrum zainteresowań, wiara w rozum
- nadmierna władza papieża i Kościoła
- bogactwo i przepych życia kleru niezgodny z nauką Kościoła
- brak odpowiedniego wykształcenia kleru
- nieprzestrzeganie celibatu i rozwiązły tryb życia kleru, rozluźnienie dyscypliny w klasztorach
- dążenie do uniezależnienia się od władzy papieskiej w Anglii
- obciążenia podatkowe i wysokie koszty utrzymania Kościoła (m.in. dziesięcina, świętopietrze)
- prowadzenie przez papieży wojen włoskich

Charakterystyka głównych odłamów protestantyzmu:

Luteranizm (kościół ewangelicko augsburski) założony w Niemczech przez Marcina Lutra w 1517 r. Marcin Luter głosił, że do zbawienia człowiekowi potrzebne są tylko łaska Boga i wiara, której podstawą jest samodzielna lektura Pisma Świętego. Nabożeństwa odbywały się w języku narodowym. Luteranizm odrzucał kult Matki Boskiej, kult świętych oraz działalność zakonów, sprzedaż odpustów, celibat księży, zwierzchnictwo papieża, władzę biskupów i większość sakramentów, pozostawiając tylko chrzest i komunię.

Kalwinizm (kościół kalwiński) założony w Szwajcarii przez Hudrycha Zwingli w 1519 r. oraz Jana Kalwina w 1532/1534 r. Kalwinizm głosił, że Bóg od momentu stworzenia przeznaczył określonych ludzi do zbawienia a innych do potępienia, niezależnie od ich uczynków (nauka o predystynacji). Opierał się na Piśmie Świętym jako jedynym autorytecie w sprawach wiary. Wprowadzał surowe zasady moralne, skromność, uczciwość, wstrzemięźliwość od rozrywek (muzyki, tańca i śpiewu). W kalwinizmie obowiązywały demokratyczne struktury organizacyjne kościołów.

Anglikanizm (kościół anglikański) założony przez króla Anglii, Henryka VIII Tudora w 1534 r. Zwierzchnikiem kościoła anglikańskiego został król, który popadł w osobisty konflikt z ówczesnym papieżem Klemensem VII, który go ekskomunikował. Kościół anglikański pozostał przy katolickiej tradycji i dogmatach. Rozwiązano klasztory, skonfiskowano majątki kościelne i zniesiono celibat księży.

0-8 pkt, 0-2 pkt za podanie przyczyn reformacji (po jednym punkcie za każdą poprawnie opisaną przyczynę, natomiast każda niepoprawnie opisana przyczyna minus 1 pkt), 0-6 pkt za scharakteryzowanie trzech głównych odłamów protestantyzmu (po 0-2 pkt za każdy odłam, po 1 pkt za każdą pełną merytorycznie poprawną informację).

8.
A. hołd pruski, 1525 r.
B.
1. Albrecht Hohenzollern, 2. Zygmunt I Stary
C. Prusy Książęce (Księstwo Pruskie)
0-5 pkt, po 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź

9.
4, A, Z
0-3 pkt, po 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź

10.
A. 3
B. 4
0-2 pkt, po 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź

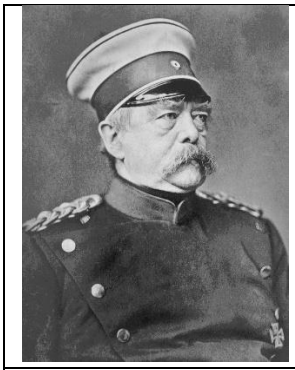
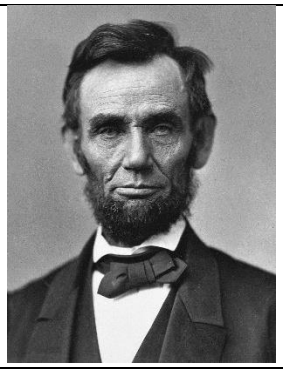
11.
A-5, B-4 lub 1, C-2, D-3
0-4 pkt, po 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź

12.
Np.:
- stosowanie zasady liberum veto (aż do momentu uchwalenia Konstytucji 3 maja) prowadzące do anarchii i uniemożliwiające przeprowadzenie reform;
- uzależnienie polityki od interesów magnaterii dbającej przede wszystkim o swoje majątki ziemskie i kontrolującej najważniejsze urzędy w państwie;
- brak silnej armii i stałych podatków na jej utrzymanie, brak floty, silnej artylerii;
- król nie miał wystarczającej władzy, aby skutecznie rządzić państwem, jego pozycję osłabiał brak dziedziczności tronu i stosowanie zasady wolnej elekcji;
- system gospodarczy oparty na folwarkach i pańszczyźnie hamował rozwój gospodarczy i prowadził do zubożenia (pauperyzacji) szlachty;
- napięcia społeczne między szlachtą, chłopami i mieszczanami;
0-3 pkt, po 1 pkt za każdą poprawną merytorycznie odpowiedź

13.
1-E, 2-B, 3-C, 4-D, 5-A
0-2 pkt, 2 pkt za wszystkie poprawne odpowiedzi, 1 pkt za ciąg co najmniej trzech poprawnych odpowiedzi, czyli EBC, BCD lub CDA.

14.
A-2, B-4, C-1
0-3 pkt, po 1 pkt za każde poprawne przyporządkowanie

15.

			
Otto von Bismarck	Romuald Traugutt	Abraham Lincoln	Henri Dunant

0-4pkt, po 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź

16.
A. rewolucja październikowa / rewolucja bolszewicka1917
B. pakt Ribbentrop-Mołotow 1939
0-4 pkt, po 1 pkt za każdą poprawną datę i za każe poprawne nazwanie wydarzenia

17.
Kraje do oznaczenia: ZSRS, (* Litwa, Łotwa, Estonia – ze względu na błąd na mapie ten obszar nie jest punktowany), Polska, NRD, Czechosłowacja, Jugosławia, Węgry, Rumunia, Bułgaria, Albania
0-3 pkt, 3 pkt za wszystkie poprawne oznaczenia, 2 pkt za jeden lub dwa błędy, 1 pkt za trzy lub cztery błędy, 0 pkt za pięć błędów lub więcej